

POLETNE AKCIJE MLADINSKE KOMISIJE PRI PZS

MLADI ROD NA GORSKI POTI

Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije je letošnje poletje organizirala vrsto vzgojnih in izobraževalnih akcij, velik del v Bavšici, nekatere drugod, med drugim v Bohinju, nekatere tudi v tujini. Navedemo naj le nekatere, ki so vredne še posebne pozornosti (čeprav s tem nočemo zmanjševati vrednosti drugim akcijam).

V Bavšici so bile tri izmene tečaja za mladinske planinske vodnike v letnih razmerah, na katerih je sodelovalo približno 80 tečajnikov. Čeprav so dolžno pozornost posvetili teoretičnim nalogam, je bil največji poudarek vendarle dan praktičnim vajam, ki so jih opravljali na planinskih turah. Na izpitih so morali pokazati ustrezna znanja iz gorskega reševanja, orientacije, prve pomoči, priprave in izvedbe planinskega izleta, metode, nevarnosti v gorah in gibanja v gorah.

V vzgojnoizobraževalnem centru v Bavšici je bil sredi avgusta seminar za mentorje planinske vzgoje, ki se ga je udeležilo 18 tečajnikov, od tega le dva moška, vsi razen enega pa imajo pedagoško izobrazbo. V okviru praktičnega dela so izvedli ture na Balo, Prevalo, Plešivec, Bricelj, Kal, v Koritnico, na Svinjak in na Kanin.

*n/to - 12 po številu - odrinili dalje. Klecaje pod težkim tovorom je dolga karavana dose-gla zavetišče Louis-Amadee de Savoie (3980 m), kar zadivja neznanska nevihta. Naprej ne ve odprava; ali pa sme nazaj? Sestavine križa so morale prezimiti v koči, vodniki pa so s težavo sestopili v dolino. Naslednje leto (1902) sta se zaradi hudih viharjev izjalovila dva poskusa, da bi preko-račili drugo postojanko. Naposled dosežejo vodniki, sami sorodniki s priimkom **Maquig-naz**, ob ugodnem vremenu in vetru planin-sko zavetišče dne 22. septembra. Nekaj delov križa je že na točki Echelle (4400 m). Ododono prisopihajo na vrh Matterhorna, kjer pripravijo vklado za spomenik; nato se še isti večer vrnejo v zavetišče. Tam se jim pridruži druga četa: kanonik **Avgust Carrel** in vodniki **Jakob Carrel**, **L. Pession**, **J. Pellisier**. Naslednje jutro so zarana privlekli kose iz litega železa po strašni strmini Le-stve (l'Echelle). Kmalu je zastrmel proti nebu orjaški križ, poslednji vijak je že pri-trjen. Na surovem oltarju opravi duhovnik sv. mašo. Potem se možje spuščajo po vrvi v nižino. V samoti, 4500 m visoko, pa moli novi monument: njegova senca se razprosti-ra po deviškem snegu kakor utrujene peroti.*

A. Debeljak.
PV 1936, str. 174

DRUGI TEČAJ GORNIŠTVA

Prav tako sredi avgusta je bil na Južnem Tirolskem, in sicer v Oetztskih Alpah in v okolici Ortlerja, ledeniški tečaj Mladinske komisije PZS, na katerem je sodelovalo 11 tečajnikov, dva inštruktorja, zdravnik in kuhar. Kot je v poročilu zapisal vodja tečaja **dr. Tomaž Vrhov-vec**, so vsi udeleženci pokazali veliko tehnično znanje in dobro telesno pripravljenost, tako da so brez težav sledili programu tečaja. Na turah so se povzpeli na več tritisočakov, opravili pa so tudi prečenje Ortlerja (3905 m).

Nadvse zanimiva sta bila dva tečaja gomištva, namenjena tistim planincem, ki si želijo poglobiti svoje znanje o hoji in plezanju v gorah in obiskati nekatere manj znane in težje dostopne vrhove. Po lanskoletni »premieri«[»] sta bila letošnja takšna tečaja drugič. Tečajniki (v prvi skupini jih je bilo 21, v drugi 16) so stanovali v vzgojnoizobraževalnem centru v Bavšici, kjer so imeli tudi prehrano, praktični del tečajev pa je bil v gorah nad Bavšico, Trento in Loško Koritnico, kjer so opravili vrsto tur, med drugim na Mangart po Slovenski ali Italijanski smeri, na Jerebici iz Možnice in na Krnska jezera iz Lepene, bivakirali so na Prevali in se nato povzpeli na Bricelj ali Jalovec, pa tudi plezali so v plezalnem vrtcu v Trenti, se s kajaki peljali po Soči in imeli vaje v orientaciji.

Cicibani so imeli v organizaciji Mladinske komisije pri PZS tabora v Bavšici in v Loki pod Raduho, pri Peruggiji pa je bil mednarodni tabor UIAA za cicibane, ki se ga je udeležilo pet Slovencev, od tega trije cicibani. V Bavšici je bil sredi avgusta letos prvič tabor mladih planincev, se pravi učencev nižjih razredov osnovne šole, na katerem je bilo ob petih vodnikih in dveh mamah 19 otrok, v začetku avgusta pa je Mladinska komisija pri PZS prevzela organizacijo tabora mladih planincev UIAA, starih od 10 do 15 let, na katerega so bili vabljeni mladi iz vseh držav - članic Mednarodne zveze planinskih organizacij (UIAA), vabilu pa se je odzvalo 28 mladih iz Italije, Južne Tirolske, Koroške in Slovenije. Tabor je trajal teden dni, ta čas pa so mladi planinci hodili po planinskih poteh, tudi na Mangart, ter se vozili z gorskimi kolesi in čolni po Soči.

V začetku avgusta je bil enotedenski študentski tabor v Bohinju, na katerem je bilo 28 študentov in šest članov vodstva. Udeleženci so opravili turo na Debeli vrh in na Vogel, se spustili v kraško brezno Govic nad Bohinjskim jezerom, čolnarili s kanuji po Bohinjskem jezeru in se s kajaki spustili po Savi ter se spoznali z osnova-

mi plezanja v plezalnem vrtcu in jadralnega padalstva.

DELOVNI EKOLOŠKI TABOR

Kar 47 planincev in šest članov vodstva se je sredi julija udeležilo planinskega ekološkega delovnega tabora na Komni, ki sta ga skupaj organizirala Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije in Mladinska komisija pri PZS. Največ časa so udeleženci tabora namenili čiščenju planinskih poti in saniranju nekaterih divjih odlagališč v gorah. Pobirali so smeti po planinskih poteh in opozarjali planince na ekološko vedenje.

Sanirali so divje odlagališče pri Črnem jezeru na koncu doline Sedmerih triglavskih jezer in pospravili 25 vreč, tako da odlagališča pri Črnem jezeru ni več. Prav tako so se lotili večjega odlagališča na Planini na Kraju, kjer so napolnili 45 vreč in jih odnesli do žičnice na Komni. To odlagališče je zdaj popolnoma sanirano.

V stari lovski koči nad Krmo so odstranili štiri vreče odpadkov in jih odnesli v dolino, pri izviru Tolminke so počistili odpadke, ki so jih tam pustili vojaki jugoslovanske vojske, ter podrl taborne prostore in ognjišča, na Pokljuki so nabrali 15 vreč odpadkov ter odstranili staro šaro, tudi žimnice in štedilnike, z Bogatinskega sedla pa so odnesli devet vreč smeti.

Čistili so planinske poti Komna-Črno jezero, Črno jezero-Pršivec-Planina Jezero, Planina Jezero-Ovčarija-Sedmera jezera, Komna-Sedmera jezera, Sedmera jezera-Tičarica-Zelnarica-Hribarice, Sedmera jezera-Prehodavci-Lepo špiče, Hribarice-Dolič-Triglav-Planika in okolica, Planika-Krma, Planika-Dolič, Planika-Pokljuka, Komna-Bogatinsko sedlo-Krnsko jezero, Bogatinsko sedlo-Peski-Krn, Krnsko jezero-Krn, Bogatinsko sedlo-Polog, Bogatinsko sedlo-Bogatin ter Bogatinsko sedle—Lanževica-Lepa Komna.

Presekali so nekatere zaraščene planinske in lovske poti, opravili nekaj del okoli planinske koče PD Instalacije ter pomagali pri nošnji skodel do lovske koče na Melju. Pri izvedbi so sodelovali s Triglavskim narodnim parkom, ki jim je nudil strokovno pomoč in opremo.

Na taboru, ki so ga finančno in materialno omogočili Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, Zavarovalnica Adriatic, TNP, Žito, Ljubljanske mlekarne, Pivovarna Union, Emona Ljubljana in Mladinska komisija pri PZS, je sodelovalo tudi šest udeležencev iz tujine, in sicer iz Belgije, Nizozemske in Finske, ki so bili navdušeni nad naravnimi lepotami Slovenije. Vsi so se dobro vključili v delo.

Kot je v poročilu zapisal vodja tabora **Samo Gjerek** iz Trbovelj, je ta ekološki tabor dosegel svoj namen, zato ima smisel nadaljevati takšno obliko dela.

SPET JE NA POTI SLOVENSKA HIMALAJSKA ODPRAVA

TRINAJSTI SLOVENSKI OSEMTISOČAK

Na pot na trinajsti, predzadnji osemtisočak, ki slovenskim alpinistom še manjka, da bi kompletirali serijo vseh štirinajstih osemtisočakov, kolikor jih je na našem planetu, je v soboto, 19. septembra, odpotovala ena od najmočnejših slovenskih alpinističnih odprav zadnjega časa, ki šteje kar 14 članov. Vodja odprave **Tone Škarja** je peljal na 8091 metrov visoko Anapurno I šest starih himalajskih mačkov in šest mladih alpinistov, ki so zdaj prvič v najvišjem pogorju sveta, poleg tega pa sta z odpravo odšla še splitski alpinist **Stipe Božič**, ki že od leta 1979, od odprave na Mount Everest, pleza s slovenskimi plezalc, in **Janez Hrovat**, snemalec slovenske televizije, ki bo o odpravi posnel kolikor bo le mogoče filmskega gradiva.

Poleg vodje odprave so na poti na to himalajsko goro operativni vodja odprave **Viki Grošelj** ter člani **Robert Supin**, **Vanja Furlan**, **Matjaž Jamnik**, **Iztok Tomazin**, **Benjamin Ravnik**, **Miha Kajzelj**, **Uroš Rupar**, **Filip Bence**, **Slavko Rožič** in **Igor Tekavčič**. Zdravnika odprave sta dr. Tomazin in dr. Tekavčič, med udeleženci

odprave pa ni poklicnega alpinista, ki bi se preživljal samo s plezalsko dejavnostjo.

Cilj odprave je južna stena Anapurne, kjer nameravajo naši alpinisti predvsem ponoviti Angleško smer in - kar je verjetno prvenstveni cilj odprave - preplezati prvenstveno direktno smer po stebri v steni. Če bodo naši alpinisti priplezali na vrh, bo to za Slovenijo trinajsti, predzadnji osemtisočak, za Vikija Grošlja pa v okviru njegove akcije 8000 plus deseti osemtisočak.

»To je ena od odprav, ki daje priložnost mladim slovenskim alpinistom,« je na tiskovni konferenci pred odhodom odprave v Nepal v prostorih Planinske zveze Slovenije v Ljubljani dejal vodja Tone Škarja. »Za Planinsko zvezo bi bilo seveda mnogo ceneje, če bi poslala na pot samo nekaj svojih najboljših alpinistov, ki bi poskusili opraviti začrtane naloge, vendar bi bila ob taki politiki Planinske zveze Slovenije ogrožena prihodnost slovenskega vrhunškega himalajizma. Zato odhaja skupaj z izkušenimi alpinisti tudi mlada generacija.«